

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTŲ VALDYBOMS
IR VALDYBŲ FUNKCIJAS ATLIĖKANČIOMS ORGANIZACIJOMS

Po didvyriškų pastangų bei didžiųjų aukų 1918 metais vasario 16 dieną mūsų tautai vėl sušvito laisvė ir nepriklausomybė. Laisvę laimėjusi, džiaugsmo triumfe pradėjo ji naują tautinės kūrybos gaidynę, apimančią visą tautinio gyvenimo plotmę.

Šią prasmę nuostabiai pagalbomis atėjo ir Kristaus Vietininkas Popiežius Pijus XI. Lankydamas Lietuvą 1920 metų pradžioje, Pijus XI matė tautos nepalaužiamą tikėjimą, išlaikytą ir sunkiose josios gyvenimo valandose. Ir jis šios reikšmingos tikrovės neužmiršo.

Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės ir visos tautos pastangų dėka 1926 metais balandžio 4 dieną iškilmingu raštu "Lituanorum gente" Pijus XI kuria Lietuvos Katalikų Bažnyčios nepriklausomą provinciją, tuo atbaigdamas Lietuvos laisvės troškimą ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios gyvenimą.

„Popiežiaus Pijaus XI pirmajai istorinės reikšmės darbas, bažnytinės provincijos sudarymas, užbaigė nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbą“, – taip vertina vysk. P. Būčys šias Pijaus XI nuoširdžias pastangas.

Lietuvos bažnytinės provincijos steigimas, turėjęs didžios reikšmės lietuvių tautai ir valstybei, šiais metais mini 50 metų sukaktį.

Šioje istorinės reikšmės sukaktyje dalyvauja pavergta Tėvynė savo kančia ir nepalaužiama ištikimybė Tėvų žemei ir Kristui Rūpintojėliui. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika drąsiai skelbia tai visam laisvajam pasauliui.

Į šį didį istorinį jubiliejų Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, jungianti visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvius, 1976 metus skelbia LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS METAIS. Ji kartu kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius švęsti šiuos jubiliejinius metus lietuvių bei krikščioniškojo atsinaujinimo dvasioje.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
Valdyba

miuosius mūsų kolonijos lietuvius į sukakties minėjimą kviešti lietuvių meno vienetus iš kitų kraštų.

Visam Minėjimui organizuoti kviešti visų draugijų ir kitų sam būrių atstovus bei kitus juo besidominčius tautiečius - tautietes, sudaryt LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMO KOMITETĄ. Tad maloniai kviečiame visų organizacijų ir kitų sam būrių atstovus bei visus besidominčius atvykti į pasitarimą - posėdį šiam komitetui sudaryt kovo m. 7 dieną tuoj po šv. Kazimiero šventės, Tėvų Jėzuitų salėje /pasinaudoti šia proga, kad nereiktų specialiai važinėti

Adok. A. Sliesoraitis
Kleb. P. Daugintis
Kap. J. Čiuvinas
Kleb. J. Šeškevičius

VEIKLOS KALENDORIUS

Kovo 6, 19:00 val., jaunimo Blynų vakaras, R. Juatindiba 28, Mooca.
Kovo 13, 19:00 val., Jaunimo kultūrinio ratelio pirmas pobūvis /temos: tautinių šokių istorija ir lietuviškos legendos portugalų kalba/, R. Juatindiba, 28.
Kovo 14, 9:30 val., jaunimo pasitarimas apie kalbos ir kultūros pamokas, R. Juatindiba 28.
Kovo 21, 11:00 Rio de Janeiro lietuvių pamaldos.
Kovo 28, 15:00 val., lietuviškos pamaldos Zelinoje /sumos nebus/ ir bendra susirinkimų diena /įskaitant L. K. Bendruomenės metinį susirinkimą, ateitininkų susirinkimą ir kt./

MŪSŲ
LIETUVA

NR. 8 (1439) XXVIII - 1976 M. VASARIO - FEVEREIRO 26 D. - 1,50 kr
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926-1976)

NEPRIKLAUSOMYBĖ IR MES

Adv. Pijus Butrimavičius Vasario 16-tosios proga

Brazilijoje gimęs ir užaugęs, vaiku būdamas jau girdėdavau savo senelius kalbančius apie 16 Vasario - Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Šiandien aš kalbu šiame minėjime ir pripažįstu kad tai darau su džiaugsmu.

Kalbant apie Nepriklausomybę svarbu yra žinoti kur ji randasi, kaip skiriasi nuo žodžio laisvė ir kokia ji gali būti. Tokiu būdu yra reikalinga kalbėti apie šeimą ir tautą, apie laisvę ir nepriklausomybę ir apie natūralią ir politinę nepriklausomybę.

ŠEIMA IR TAUTA

Šeimą sudaro mažiausiai du asmenys kurie sukuria mažą visuomenę. Šeima turi savo pastogę kurią galime pavadinti teritorija; turi vadą kuris rūpinas šeimos reikalais.

Turėdama teritoriją, visuomenę ir valdžią, ta šeima yra skaitoma nepriklausoma. Nes, neturėdama savo pastogės, turės priklausyti nuo kitos šeimos; trūkstiant vyro arba moters, nėra galimybės sukurti šeimą.

Tauta yra šeimų sąjunga. Suriškime šeimas juosta išausta iš tvirto tikėjimo, kultūringo išsilavinimo, nesugriaunamos moralės, karštos meilės ir gausime didelę tautą, kuri visuomet gyvuos.

LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ

Paimkime pavyzdį sūnaus ar dukters, kurie, kada suauga, apeidžia savo tėvų namus ir išeina patys kurti savo gyvenimą. Šiame pavyzdyje turime laisvę šeimose.

Tie patys sūnūs gali sukurti naujas šeimas, kurios bus nepriklausomos. Tai yra šeimos nepriklausomybė.

Šeimos sudaro visuomenę. Kiekvienas asmuo gali turėti savo tikėjimą, pasirinkti savo profesiją, savo žmoną ar vyrą ir taip toliau. Tai yra laisvė visuomenėje.

Pasaulyje yra tautų, kurios turi vidinę laisvę ir yra nepriklausomos; kitos turi vidinę laisvę, bet priklauso kitai tautai. Lietuva neturi vidinės laisvės ir yra valdoma kitos tautos.

NATURALI IR POLITINĖ NEPRIKLAUSOMYBĖ

Papročiai ir kalba yra visuomenės bendrumai. Kiekviena tauta turi skirtingus papročius ir kalbą. Tokiu būdu, Lietuvos visuomenė skiriasi nuo kitų tautų. Už tai, Lietuva turi natūralią nepriklausomybę.

Nepaisant tos natūralios nepriklausomybės, tautos nori būti stiprios; tai reiškia, kuo didesnė kariuomenė, geresni ginklai, tuo jos jaučiasi ir iš tikro yra galingesnės. Šiuo atžvilgiu viena kitai nepasitiki.

Valstybės rubežiuojančios su mažesnėmis tautomis bijo, kad šios nepadarų sąjungos su kita tauta ir nepajudintų jų stiprybės. Todėl, pasirodymas draugiškos, galingesnės tautos užgrobtą mažesnes valstybes ir jos vaikus pavertė vergais, atima bent kokią nors veikimą, o ypatingai valdžią; tai reiškia, atima iš tų valstybių politinę nepriklausomybę.

IŠVADA

Apie visa tai pagalvojus, prieiname prie sekančios išvados:

1) Šeima yra tautos pagrindas:

Lietuviai, leiskite savo vaikus i lietuviškas pamokas, paremkite lietuviškos visuomenės darbus, lankykite lietuviškas parapijas.

2) Lietuva neturi laisvės ir politinės nepriklausomybės:

Kiekvienas lietuvis turi pareigą, savo būdu, įrodyt pasauliui, kad Lietuva negali būti užgrobtą, nes ji yra natūraliai nepriklausoma ir reikalauja savo valdžios.

Neseniai pasibaigęs Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, įrodė kad mes, Brazilijos lietuviai, esame pajėgūs: turime moralinės ir materialinės jėgos nuveikti bet koki darbą.

Neleiskime kad užgestų entuziazmas, kurį bendravimas su viso pasaulio lietuvišiais uždegė mumyse.

Dirbkime kartu, užsimokime konkrečius darbus, kurie sujungtų visus, kad organizacijos vieningai veiktų, kad spauda gyvuotų ir kad kiekvienas galėtų džiaugtis išjungęs i šią veiklą.

Milžinas, kuris bijo vaikų

Pergyvenimai lietuvių vaiko, išvežto Sibiran, ten užaugusio, gyvenusio

Lietuvoje ir atvykusio Kanadon

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

T. Ž.

BRONIUS NAUZIŪNAS

Raštas žurnalistui

Nors saugumiečiai sekė mane, rinko liudininkus, bet aš klabinau įvairių pareigūnų duris, rašinėju pareiškimus. Mano raštas, skirtas Jungtinių Tautų gen. sekretoriui, pateko į pagrindinio leidinį "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" nr. 17.

Vieną pareiškimą norėjau perduoti amerikiečių žurnalistui, kad išspausdintų užsienio spaudoje. Kai paskambinau JAV ambasadai Maskvoje ir pasakiau reikalą, tuoj pat prisistatė sovietiniai saugumiečiai, kurie, matyt, pagavo mano kalbą. Jiedu mane suėmė ir nugabeno į milicijos skyrių, kur visaip gąsdino, padarė kratą ir nuvežė į psichiatrinę Maskvos ligoninę (Koširskoje šosa 15 nr.). Ten patalpino mane su visiškais bepročiais, kurie valgo savo mėšlą... Vienas juokėsi visą dieną, kitas nuolat prakalbas sakė... Po keturių dienų perkėlė mane į lengvesnę palatą.

Vaizdas ligoninėje

Psichiatrinės ligoninės gydytojai neklausė, ar sergu, nesirūpino mano sveikata, tik tai teiravosi ką padariau. Matyt, ir jie buvo Saugumo agentai. Palaikė mane iš sąmėnės ligoninėje ir liepė kuo greičiausiai išvažiuoti iš Maskvos.

Toje ligoninėje buvo patalpintas studentas, kuris buvo nekomunistinių pažiūrų, milicijos kapitonas, reikalavęs didesnio atlyginimo, kareivis, dalyvavęs Čekoslovakijos okupacijoje, ir kiti panašūs. Jie visi buvo rusai, susikirtę su komunistais. Buvo jų tarpe vienas ukrainietis, kuris bandė gauti geresnį butą. Daug kur jis buvo kreipėsis, bet kai atėjo į kompartijos centro komiteto rūmus, pasakė reikalą, — prisistatė du vyrai su baltais chalatais ir nugabeno į psichiatrinę ligoninę, kurioje ir aš buvau.

Tokių ligoninių pagal numerius yra 17. Kiekvienoje telpa iki 400 asmenų. Jų tarpe yra nemažas nuošimtis tokių, kurie atvirai išdrįso pasipriešinti komunistinei sistemai.

Visur pilna seklių

Grižau į Vilnių, bet saugumiečiai visur sekė. Jų agentų buvo pilna šokių salėse, kavinėse, baruose, restoranuose. Kartą buvau kaltinamas už tai, kad profsąjungos rūmų kavinėje suorganizavau mitingą, sakiau, jog rusus reikia šaudyti, o komunistus karti.

Broniaus Nauziūno motina, mirusi Sibire (Krivlako kaime, Jarcovo rajone, Krasnojarsko srityje) 1952 m. kovo 15 d.

Agentai rasdavo mane ir darbovietėje. Kartą atėjo pareigūnai iš vykdomojo komiteto su oficialiu raštu ir perspėjo mane, kad daugiau tokie dalykai nesikartotų. Tai padarė dalyvaujant mano darbovietės viršininkui Čibiriakui ir kompartijos sekretoriui Tibeikinui. Čibiriakas, lietuvis, buvo įpareigotas sekti mane ir pranešinėti Saugumui. Jis tai darė su malonumu. Nuo jo neatsiliko ir rusas Tibeikinas, buvęs stribas. Daug kas jį atsimena iš karo meto, kai jis atiminėdavo žmonių maistą, o po karo, būdamas fabrike, skriaudė darbininkus. Mat, komunistai pastato savo žmones į visokias dykaduonių vietas, o atlyginimus gauna geresnius už darbininkų. Jie prikombinuoja vadinamą "negyvų dūšių" fabrikę, paima jų pinigus ir dalinasi tarp savęs.

Neturėjau ramybės ir savo bute Vilniuje Vilkpėdės gatvėje. Jame buvo padaryta krata net du kartus. Pirmą kartą ji buvo padaryta nelegaliai, be mano žinios, tuo metu, kai buvau laikomas psichiatrinėje Maskvos ligoninėje 1971 m. birželio mėnesį, o antrą kartą legaliai užporos mėnesių. Tada buvau paimtas iš darbo ir atvežtas į Vilkpėdės 8a. Saugumiečiai liepė viską atidaryti, parodyti raštus. Kaikuriuos jų paėmė. Tuo būdu jie kaupė medžiagą mano bylai.

Ilgas tardymas

Ištisą mėnesį buvau tardomas. Tardė saugumiečiai, pradžioje dalyvaujant ypatingų reikalų prokurorui Bakučioniui, kapitoniui Viliamui (?) ir leitenantui Arlavičiui. Kaltino "antitarybine veikla" ir reikalavo prisipažinti kaltu. Kartą užsiminė apie Simą Kudirką, primindami, kad ir aš galiu gauti 10 metų konc.

stovyklos. Kai paklausė ką aš manau apie Brazinskus, pabėgusius "grobikus" užsienin sovietiniu lėktuvu, atsakiau:

— Leiskite žmonėms naudotis konstitucija, tai nebus nei Brazinskų, nei Kudirkų. Juk konstitucijoje pasakyta, kad piliečiai turi teisę pasirinkti savo gyvenimo vietą. Kai to nėra, žmonės griebiasi kraštutinių priemonių.

Kai Saugumas baigė mane tardyti, nuvežė pas psichiatrą Gutmaną (Vilniuje, Vasaros gt. 5), matyt, patikrinti sveikatos. Pastarasis ėmė klausinėti apie mano praeitį. Kai pasakiau, kad vaikas būdamas likau išvežtas Sibiran, nustebo ir tarė:

— Negali būti!

— Taigi, buvo, — atsakiau.

— Ir jei manęs čia nebūtų atvežę, nebūtumėt sužinoję.

— Esi sveikas, — ištarė dr. Gutmanas.

Taip pasibaigė mano sveikatos tikrinimas. Dr. Gutmanas vėliau pats emigravo, turbūt Izraelin ar kitur.

Tardymas baigėsi suėmimu. Atvyko pas mane saugumiečiai vidurnaktį, areštavo ir nugabeno į Vilniaus kalėjimą Lukiškio gatvėje. Buvau laikomas "ypatingai pavojingu nusikaltėliu". Taip užvardinta mano byla, kurioje buvau kaltinamas pagal 1991 paragrafą. Kalėjimo budėtojas, pastebėjęs tokį retą "nusikaltėlį", kreipėsi telefonu į savo viršininkus. Tik po to patalpino mane kalėjimo vienutėje. Į darbus prieš teismą neleido, kad nebūtų ryšio su kitais kaliniams. Uždaras mano teismas truko dvi dienas — 1972 m. sausio 11-12. Teisėjai, prokuroras ir kiti pareigūnai buvo lietuviai. Gavau vienerius metus konc. stovyklos

Su kun. Zdebskiu

Bausmę turėjau atlikti Pravieniškųjų konc. stovykloje. Ten susipažinau su kun. Juozu Zdebskiu ir mokytoju Jonu Lauciu iš Biržų rajono. Pirmasis gavo vienerių metų bausmę už vaikų mokymą katekizme, antrasis — dvejus metus už rašymą nelegalios knygos.

Pravieniškėse kaliniai dirba baldus, paskirstyti į atitinkamus skyrius. Kun. J. Zdebskis turėjo dirbti gana sunkiai metalo ir kituose skyriuose. Kaikurie kaliniai bandė jam gauti lengvesnį darbą, bet administracija neleido. Atlikęs bausmę, kun. J. Zdebskis turėjo išeiti iš stovyklos šeštadienį, bet saugumiečiai sužinojo, kad atvažiuos kunigai jo pasiimti. Matyt, bijojo demonstracijos ir įsakė paleisti jį viena diena anksčiau.

Vidaus gyvenimas

Pravieniškųjų konc. stovykloje tvarka panaši į visų kitų lagerių. Joje yra trejopas režimas — lengvas, sustiprintas ir griežtas. Lengvo pobūdžio režime kaliniai gauna maistą už 15 rb. į mėnesį, vienerius drabužius į metus. Jei gautieji drabužiai suplyšo, be termino naujų negausi. Maistas blogas ir nepakankamas. Dažniausiai tenka valgyti žuvų sriubą, kuri iš tolo smirdi. Atlikęs pusę bausmės, gauni į metus 3 asmeninius pasimatymus su nakvyne iki 3 dienų ir 2 bendrus pasimatymus iki 2 valandų (pasikalbėti 4 metrų atstume), 2 siuntinius maisto po 5 kg. Į darbą einama rikiuotėje, taip pat grįžtama rikiuotėje. Reikalaujama, kad būtų švarūs batai, bet nėra kuo valyti. Viename kambaryje gyvena 30 vyrų. Įtaisyti dvigubi dviejų augštų nariai. Pirtis — kartą į 10 dienų. Poilsio kambarių nėra. Prie lovos (narų) negalima nei glaustis, nei ant jos sėstis. Viduje labai maža vietos. Keltis iš ryto — 7 v., gulti vakare — 10 v. Vienas filmas į savaitę, bet ir tai nevisada. Patikrinimas — kiekvieną dieną. Visi išrikuojami lauke ir laikomi po valandą, nežiūrind, kad šalta ar lyja. Dirbama šešias dienas. Nustatytos darbo normos labai didelės. Jeigu jų neišpildai, turi eiti į karcerį, kur pirma dieną visai neduoda valgyt, o kitas dienas — kaip visiem.

Kaliniai gauna už darbą mažą atlyginimą, bet pusę jo paima valdžia, iš likusios pusės administracija atskaito už maistą, drabužius, apsaugą, šviesą, vandenį, šildymą. Lieka vos keli rubliai. Ten kaliniai valdžiai duoda didelį pelną už pusiau tuščią pilvą. Taip yra išnaudojami žmonės ne tikai konc. stovyklose, bet ir visoje valstybėje. Sov. Sąjungoje liaudis dirba valstybei pusvelčiui — uždarbido vidurkis 0.58 rb. į valandą.

Kongreso kelionės ir pramogos

Jaunimo kongreso dalyviai pas Urugvajaus lietuvius • Priėmimas Lietuvos pasiuntinybėje • Nauji Metai Brazilijoje • Į studijų savaitę

R. O. ŠIŪLYTĖ

"TŽ" korespondentė

Gruodžio 28. sekmadienį, Montevideo mieste dalyvavome lietuvių parapijos pamaldose. Vietiniai lietuviai savoje parapijoje niekad nebuvo matę tiek lietuviško jaunimo. Mišias atnašavo šeši kunigai, giedojo parapijos choras įvairias kalėdines giesmes.

Po Mišių jaunimas, svečiai ir Urugvajaus lietuviai pėsti ėjo apie 2 blokus į Lietuvių Namus. Čia visą vakarą linksminomės. Buvo suruošta ir mugė, kurioje buvo galima nusipirkti įvairių lietuviškų rankdarbių bei plokščių.

Lietuvos pasiuntinybėje

Kongreso atstovai ir keli svečiai iš Lietuvių Namų nuvažiavo autobusais į priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje. Sutiko visus atstovus prie durų Lietuvos atstovas A. Grišonas su žmona. Su dideliu malonumu dalyvavo atstovai. Jie ne tik valgė skanias dešreles ir lietuviškus sūrius, kurių jau pasiilgo, bet ir su dideliu domesiu apžiūrėjo rūmus. Lauke, darželyje, A. Grišonas pasveikino atvykusį jaunimą į Urugvajų. Dėkodami už puikų priėmimą, sudainavom "Pasivaikščioti išėjo žaliais pagiriais" iš daina, kurią parašė Nkolé Zdanienė, atvykusi su Australijos delegacija, tapo lyg ir kongreso daina; dainavome ją per visą kongresą, net kaikiuriems (griso). Kanada įteikė A. Grišonui knygų komplektą. Padainavę dar kelias dainas, atsiveikinom su A. Grišonu, jo žmona ir kitais lietuviais. Labai įdomu buvo aplankyti Lietuvos pasiuntinybę Urugvajuje.

Pajūryje ir aerodrome

Gruodžio 29 — ekskursijų diena tiems, kurie dar buvo Montevideo mieste. Vakar ir šiandien iškeliavo grupės į Sao Paulo, o rytą išvyks paskutinė.

Autobusais iš ryto išvažiavom į Punta Del Este, prie okeano, pasimaudyti. Ten galėjome kojas sukšti į baltą pajūrio smėlį, statyti smėlio pilis, pagulėti kaitrioje saulėje arba maudytis vandens bangose. Pasižiaugę pajūriu, pavalgėm pietus ir kelavom į Piriapolį.

Grįžom į miestą vakare, truputį išvarę, bet labai patenkinuti. Vakarinė programa nebuvo numatyta, tad paskutinis vakaras Montevideo liko laisvas.

Sekančią dieną susirinkom 12 v. prie "Los Angeles" viešbučio, bet autobusai nevažiavo iki 1 v.p.p. Aerodromą pasiekę sužinojom, kad reikia kiekvienam

asmeniui turėti po 3 dolerius urugvajietiškais pezais. Šita žinia sukėlė didelį susirūpinimą. Buvau išleidusi paskutinius pezus, pirkdama skanių šaltmėtinių saldainių, ir likau be tų centų, kurie dabar pasirodė reikalingi. Žinoma, ne aš viena tokia buvau. Netrukus išsikeitėm daugiau pinigų.

Kantriai laukėme eilės. Labai daug kantrybės reikia, kai važiuoja didesnė grupė. Gaila, kad kelios "ponios" tos kantrybės neturėjo — stumdėsi, kišosi, bet niekur nenubėgo, lėktuvas turėjo visų palaukti.

Sutiktuvės Brazilijoje

Įlipom į "Boeing 727" 4.35 v. p.p. ir nusileidom Sao Pauilyje 8 v.v. Oras buvo niūrus, lynoj, bet į jį nekreipėm dėmesio, nes žmonių rūpestingumas ir nuoširdumas buvo didelis. Jau aiškiai matyti, kad Brazilijos lietuviai ilgai ruošėsi kongresui. Visi organizatoriai nešiojo ženklą — trispalvį lietuvišką Vytį, atspausdintą III PLJK. Autobusai, kurie vežė į viešbutį, reklamavo kongresą plakatais, kurie buvo priklijuoti ant autobuso šonų: "Terceiro Congresso Mundial Da Juventude Lituana". Nuvažiavę į miesto centrą, "Planalto" viešbutyje gavome kambarius ir jau galėjome susitvarkyti. Kanados atstovai buvo paskirstyti šeimose. Teko man važiuoti į lietuvių parapiją Vila Zelina, kur sutikau savo šeiminką Juozą Lisauską. Kelionė iš parapijos centro iki jo namų neilga, bet jos metu sužinojau daug įdomių žinių apie šį miestą.

Pirmiausia Sao Paulo mieste gyvena vienuolika milijonų žmonių. Tai beveik pusė Kanados gyventojų. Nors ir Kalėdos, papuošimų retai tematyti. Vienoj miesto aikštėje buvo įrengta

Betlėjaus prakartėlė. Kaikur buvo matyti spalvotos šviesos. Artėjant Naujiems Metams, mieste iš įvairių raštinių langų darbininkai mėtė popierius. Dėlto miesto gatvės labai nešvarios. Toks popierių mėtymas primena visuomenei, kad tuoj Nauji Metai ir reikia apsivalyti.

Kalbamės pirštais

Privažiavom Sao Cartano do Sul gatvėje namą, kur bus nakvynė keliom dienom. Prie vartų pasitiko žmonelė, kuri pabučiavo į mano skruostą tris kartus, kad ištekečiau, o ketvirtą — kad negyvenčiau pas uošvę... Taip pat pasitiko jauniausias sūnus. Vyresnysis jau apsivedęs ir nebegyvena namuose. Žmonelė ir sūnūs nekalba lietuviškai — tik portugališkai. Susišnekėti reikėjo įvairiais būdais, daugiausia per tėvą, kuris buvo vertėju. Kai jo nebūdavo, tai rankos judesiai bei veido išraiška atėjo į pagalbą. Per visą vertimo procedūrą teko ir šeiminkui susimaišyti. Kartais, kalbėdamas su manim, prašnekdavo portugališkai, o į žmoną — lietuviškai. Žmona užsigaudavo ir rekdavo prieš tokį "liežuvių maišymą". Palinkėjusi labos nakties, ėjau į savo kambarėlį pamiegoti — paskutinį kartą prieš Naujus Metus!

Gruodžio 31 dieną praleidau toje šeimoje. Ruošėmės Naujiems Metams ir apvažiavom dalį miesto. Atidžiai klausiausi pasakojimų apie seniausią Sao Paulo šventovę, miesto gyventojus ir t.t. Praleidom pusdienį mieste, o vakarop reikėjo ruoštis šokiams. Vienu tarpu norėjau šeiminkai išaiškinti, kad balinę mano suknelę pasiuvom mamytė. Vaizduoju adatą rankoj ir rodau siuvimo procesą. Ji pasižiūrėjo ir atnešė siūlų bei adatą — manė, kad suknelė kur

nors iširus. Paskui pradėjau minti su koja bei rodyti siuvimą. Tada ji suprato. Daug tautų reikėjo pasitenkinti šypsena nes pasikalbėti nebuvo įmanoma. N. Metų sutikimas

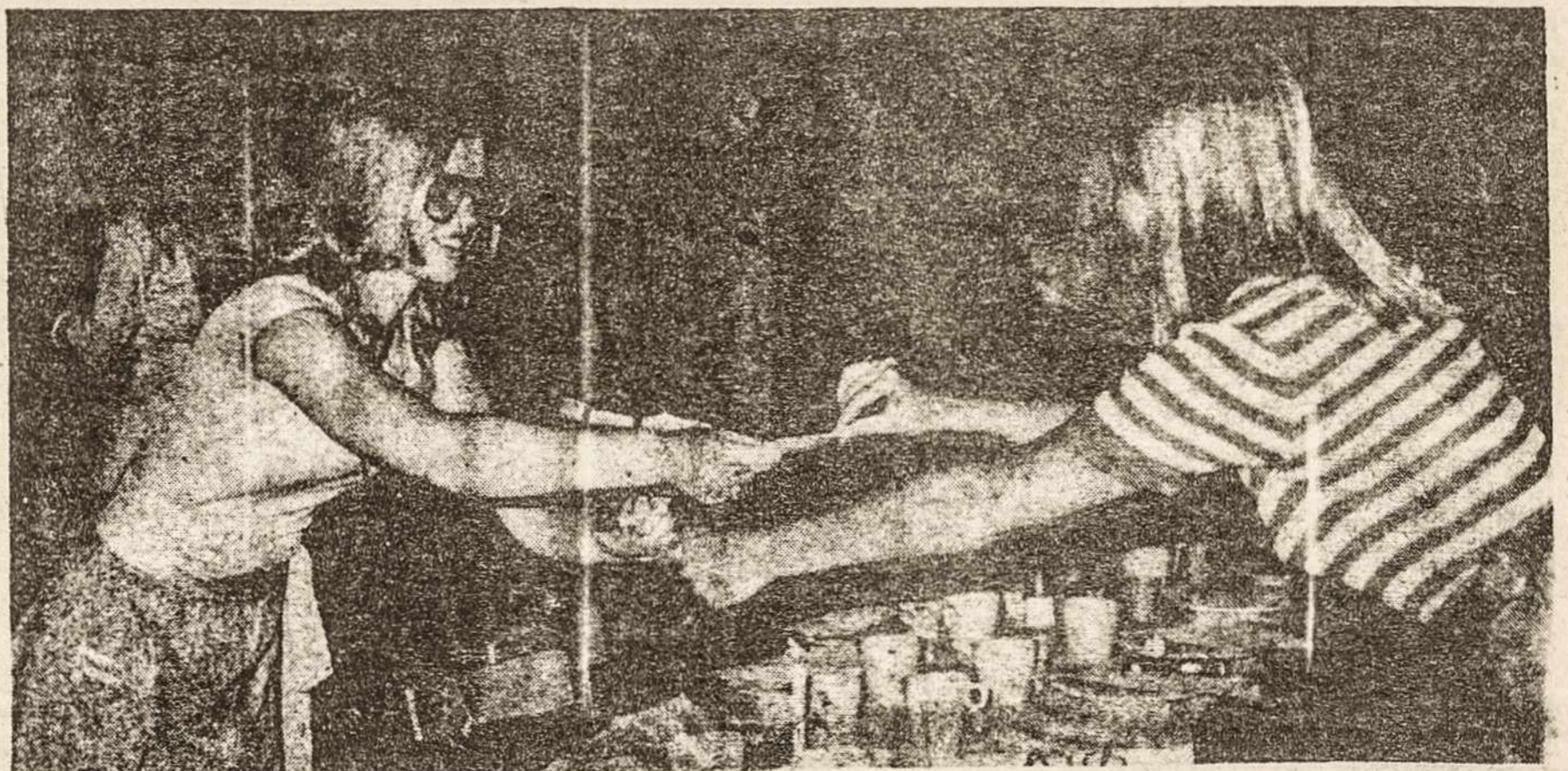
Po gardžios vakarienės išvažiavau į Naujų Metų sutikimą. Toji šeima nevažiavo, nes turėjo sutikimą savo šeimoje. Atsiveikinom iki sekančių metų!

"Club Homs" salė pasirodė nepaprastai didelė. Koridoriuose jau ilgos eilės žmonių, sako, kad apie 1.000 susirinko. Grojo "Los Guarachos" orkestras, sudarytas iš 23 asmenų (20 muzikantų, 3 dainininkai). Nors mums muzika neįprasta, greitai susigaudėm Pietų Amerikos šokimo stiliuje ir mėginom neišsiskirti. Gražiai ir puošniai atrodė visi — nebuvo panašūs į įprastą jaunimo grupę. Įvairaus maisto bei gėrimų nešė ir nešė tarnautojai. Šiuos Naujus Metus sutikau daugiau negu vieną kartą, mat kiekvieno krašto jaunimas apskaičiavo laiko skirtumą tarp savo krašto ir Sao Paulo. Iš kampelio girdėjosi australiečių "Waltzing Matilda" vėliau Kanados "O Canada". Bet kai atkeliavo 12 valanda Sao Paulo laiku, pakėlėm stiklus, gėrem šampaną ir sveikinomės. Kol apėjom salę ir suradom bičiulius žmonių minioje, praėjo pusantros valandos. Ir dar sutikdavome žmonių, su kuriais dar nebuvom pasisveikine. Linksminomės iki 5 v.r. Jeigu muzikantai nebūtų nustoję groti, tai dar būtume linksminęsi. Trumpa naktis, ilgos dienos, nes sekantis renginys — studijų dienos.

Studijų savaitė

Sausio 1 d., nors kaikam galvas ar kojas skaudėjo, pietų laiku iš lietuvių parapijos centro atstovai važiavo į mažą Italic miestelį pradėti rimto darbo. Šešiom dienom toli nuo miesto triukšmo ir greito tempo apsigyvenome "Vila Kostka" — rekolekciju namuose.

Studijų savaitė buvo svarbiausia jaunimo kongreso dalis.

Dalinasi plotkelėmis Kūčiose pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Argentinoje. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

LIETUVIAI RUOŠIASI EUCHARISTINIAM KONGRESUI

Š.m. rugpiučio 1-8 dd. Philadelphijoje, Pensylvanijoje, JAV.-ėse vyks 41-as tarptautinis Eucharistinis Kongresas.

Tai bus katalikų pasaulinio masto tikėjimo išpažinimas: demonstratyvinis pasaulio katalikų sužavimas pagerbti Kristų Eucharistijoje.

Laisvojo pasaulio lietuviai žada gausiai dalyvauti šiame Eucharistiniame Kongrese, kadišgarsintų persekiojamų tikinčiųjų padėti Lietuvoje. Tikima 4000 lietuvių dalyvių iš viso pasaulio laisvųjų kraštų.

41-ojo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso oficialioji tema yra "Eucharistija ir Žmonių Alkis".

Kada nemiršta dalis pasaulio badauja, kada kiti alksta ne tiek duonos, kiek laisvės ir teisingumo, artėjančio Eucharistinio Kongreso tema turi ypatingos reikšmės lietuviams. Mūsų šūkis, bus: "Lietuviai alksta žmogaus teisių". Kaip sakant, laisvojo pasaulio lietuviai žada 41-ame Tarptautiniame Eucharistiniame Kongrese atstovauti tuos, kurie negali dalyvauti.

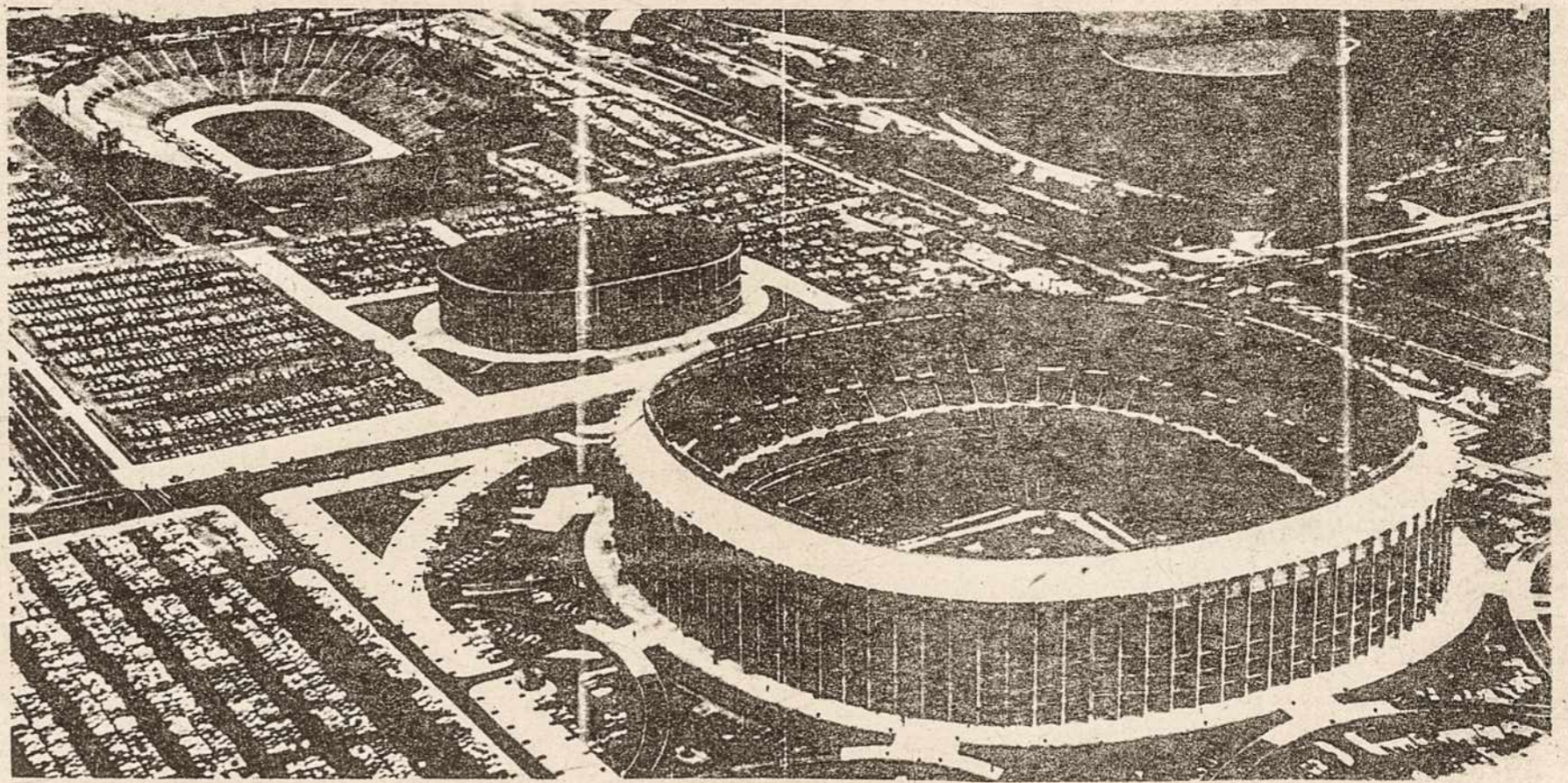
Mes dalyvausime Eucharistiniame Kongrese Lietuvos kenčiančių žmonių vardu.

Lietuviai 41-ame Tarptautiniame Eucharistiniame Kongrese pasiryžę tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje viešumon kelti sekanciais žygiais:

1. Šeštadienį, rugpiučio 7 d., 10 val. ryto, pačioje Philadelphijos šv. Petro ir Pauliaus katedroje, bus atnašautos koncertinės šv. Mišios už Lietuvos kenčiančius. Šiai išskilingai progai muzikas Adolfas Mikulskis kuria ypatingą Mišių muziką, su kanklių akompanimentu, kurią išpildys Čiurlionio Ansamblis iš Cleveland, Ohio.

2. Lietuvių Komiteto užsprašytas Dr. Vytautas Vardys rašė 500 psl. knygą apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje, kurią Komitetas žada Eucharistinio Kongreso proga išleisti per Amerikiečių leidyklą, kad pasiektų platesnę publiką.

3. Eucharistinio Kongreso proga, kada bus Philadelphijoje susirinkę pusantra milijoną dalyvių iš viso pasaulio, lietuviai užsimoję padalinti visiems trumpą, gerai paruoštą brošūrą, kuri atkreiptų Eucharistinio Kongreso dalyvių dėmesį į Lietuvos tiki-

čiųjų vargus. Leidinių reikalų rūpinas inž. Vytautas Volertas.

4. Sekmadienį, rugp. 1 d., 5 v. Eucharistinio Kongreso įžanginėje parodoje lietuviai dalyvaus apsirengę tautiniais rūbais, palydėdami lietuviška kryžių. Šiuo reikalu rūpinasi komisija, kuri pirmininkauja Lietuvos Vyčių Juozas Jonelaitis.

5. Kartu, su kitų pavergtų tautų atstovais, lietuviai planuoja simpoziumą anglų kalba apie tikėjimo persekiojimą komunistiniuose kraštuose.

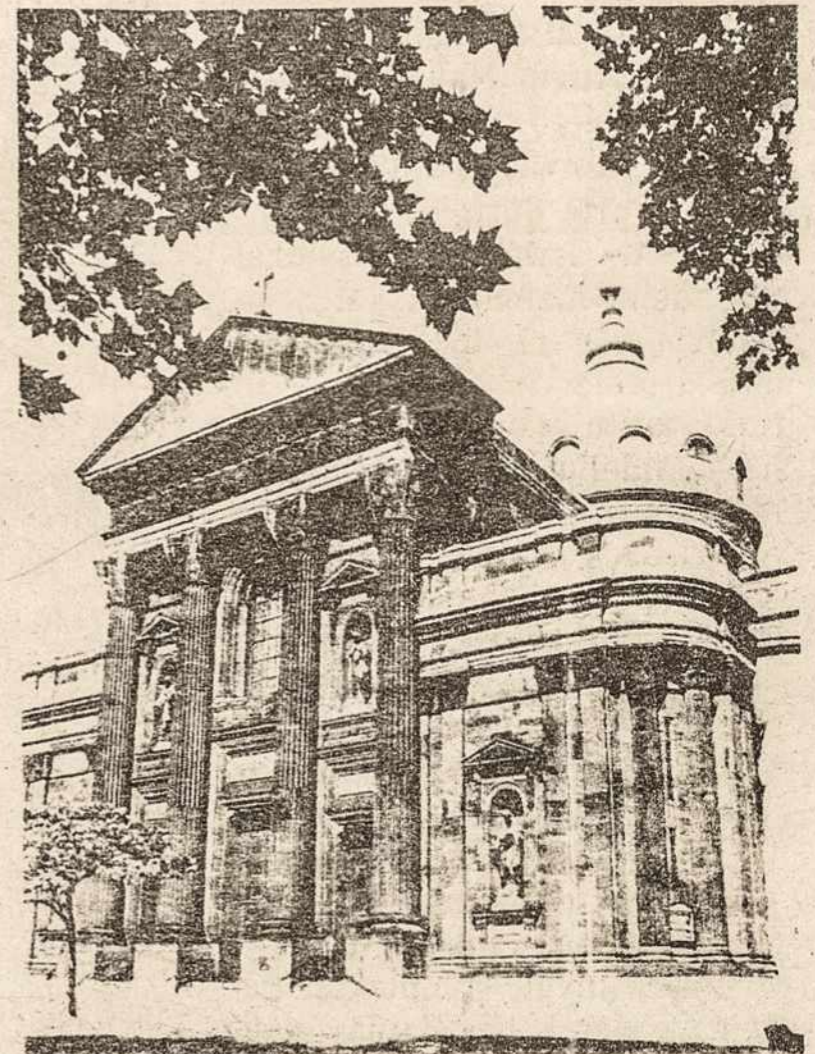
6. Išsias savaitę vyks lietuviškų drožinių bei audinių paroda. Galimai planuojama ir genocido paroda. Parodas koordinuoja Dr. Juozatis.

7. Kasdien bus atnašaujamos šv. Mišios lietuviams. Pamaldų reikalais rūpinasi komisija, kuriai pirmininkauja prel. Vytautas Balčiūnas.

8. Planuoja Agapę, kuria rūpinasi Algirdas Jonys su savo pakomisija.

9. Čiurlionio Ansamblis atliks koncertą. Muzikos pakomisija pirmininkauja Muzikas J. Matonis.

Svarbiausios Euch. Kongreso manifestacijų vietovės: trys stadionai ir šv. Petro ir Pauliaus katedra.

KUNIGŲ STATISTIKA

Pagal neseniai gautą „Pasaulio Lietuvių katalikų žinyną“, išleista Amerikos Lietuvių katalikų kunigų vienybės 1975 metais, Pietų Amerikoje yra 57 lietuviai kunigai, kurių 25 gyvena Brazilijoje, o šių 15 São Paule. São Paulis užima šestą vietą pasaulyje lietuvių kunigų skaičiumi, po Čikagos (77), Kauno (37), Romos (25), Vilniaus (23), Brooklyno JAV (21). Su paskutiniu žinynu (1970 metų) palyginus, kur São Paulis užėmė dešimtą vietą kunigų skaičiumi, randami šie daviniai:

Vieta	1966	1974
EUROPA	934	849
Lietuva	863	773
Italija	32	30
Vakarų Vokietija	22	24
Anglija	7	12

ŠIAURĖS AMERIKA	644	587
Jung. Valstybės	612	555
Kanada	30	30
PIETŲ AMERIKA	57	57
Brazilija	20	25
Argentina	15	13
Kolumbija	8	7
Urugvajus	5	4
Peru	3	3
Kiti kraštai	6	5
AUSTRALIJA	8	12
AZIJA	12	10
AFRIKA	2	2
VISO LIETUVIŲ KUNIGŲ	1663	1532

Iš pakeitimų Brazilijoje be Mūsų Lietuvoje jau minėtų tame laikotarpyje, kun. Laurynas Kulas iš Rio perkeltas atgal į JAV, o jo pakeičė Tėvų Kanonų vėlinių...

na Rio de Janeire atvyko T. Kristupas Balas.

PROF. DR. PAULIUS RABIKAUSKAS, SJ. popiežiškojo Gregoriaus universiteto istorijos fakulteto dekanas Romoje. 1975 m. pabaigoje buvo išrinktas šio universiteto vicerektorium ir paskirtas minėto fakulteto leidžiamo žurnalo "Archivum Historiae Pontificiae" redaktorium. Žurnale skelbiamos su popiežių istorija susietos studijos. Prof. dr. P. Rabikauskas yra pirmasis lietuvis jėzuitas, susilaukęs tokio augšto pripažinimo bei įvertinimo.

LIETUVISKA IR LATVIŠKA TEMATIKA filmas "Traukinys" bus sukurtas Hollywoode, vaizduojantis lietuvių ir latvių grįžimą iš Sovietų Sąjungos 1921 m. Scenarijui panaudotas Helenos Plaut romaną "Traukinys į ateitį", išleistas Brazilijoje portugalų kalba. Filmo kūrėjai, siekdami autentiškumo, patarėju yra paskvieta Los Angeles šv. Kazimiero...

III PLJ KONGRESO
A T G A R S I A I

AR VERTA BUVO RENGTI KONGRESĄ PIETŲ AMERIKOJE?

Kanados jaunimo atstovų suvažiavime Toronte svarsto pasaulio lietuvių jaunimo kongreso klausimus. Iš kairės: Regina Zubrickaitė iš Toronto, Daiva Šetikaitė ir K. Zubrickaitė iš St. Catharines, Ont. D. Blauzdžiūnaitė

Kai kreipiatės į jaunuolį, kuris buvo pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, dažniausiai klausiate ne "kaip pasisekė kongresas?" bet "kaip pavyko kelionė į Pietų Ameriką?"

Pietų Amerika turbūt ir buvo didžiausias paskatinimas prisidėti prie kongreso — galėjome nuvažiuoti į kitą žemyną, į vietą, kuri nėra lengvai pasiekiamas.

Surengus du kongresus Šiaurės Amerikoje, buvo jau laikas rasti kita patrauklią vietą III kongresui. Buvo parinktos tolimos lietuvių kolonijos Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Kelionė ne tik davė progą pajusti kraštus, kur tempas ir kasdieniniai papročiai skiriasi nuo mūsų, bet ir suartino mus su P. Amerikos lietuvišku jaunimu.

Dauguma kongrese dalyvavusio P. Amerikos jaunimo buvo trečios arba ketvirtos kartos lietuviai. Bendraudami su jais, pamatėme, kad yra įmanoma išlaikyti savo lietuviškumą ir kad mūsų visų dabartinės pastangos bus jaučiamos ateityje.

Matydami pietiečių pastangas, galėjome geriau įvertinti savo sąlygas Š. Amerikoje. Turime tiek daug lietuviškų organizacijų, mokyklų, dainų šokių grupių, kad dažnai net nežinome į kurias įstoti. Aftvykos lietuvių kolonijos išaukėja jaunimą, kuriam daug lengviau surengti stovyklą, minėjimą ar studentų suvažiavimą.

Pietų amerikiečiai nėra tuo atžvilgiu tokie laimingi. Pvz. daugelis jų, būdami Argentinos stovykloje, dalyvavo pirmą kar-

ta savo gyvenime jaunimo lauzė. Mes galime didžiulius savo pajėgumus, bet negalime nustelbti jų pastangų.

Svečiai pamatė skirtingą kraštą, o vietiniuose kongresuose atgaivino lietuvišką veiklą. Jaunimas, apsiėmęs rengti šį kongresą, sujungė savo jėgas, entuziastingai stojo į darbą. Šis uždavinys paskatino juos vesti bendravimą su kitais lietuviškais. Visi stebėjosi jų pasiaukojimu ir nuoširdumu.

Per šitokią masinę lietuvių susibūrimą galima daug ko išmokti. Pamatėme skirtingą kultūrą ir gyvenimą tose kolonijose. Vis dėlto šiaurės amerikiečiams yra sunku būti svečiais — turėtume tai išmokti. Nors kongresas buvo surengtas už JAV ir Kanados ribų, vis dėlto (dalyviu ir atstovu) šiauriečiai sudarė daugumą ir, savaime suprantama, dėlto tvarka dažnai buvo Šiaurės Amerikos stiliaus.

Aplamai imant, man atrodo, kad buvo verta rengti kongresą P. Amerikoje, nes kiekvienas ekskursantas kuria nors prasme praturtėjo: ar tai būtų kongreso svečias, kuriam rūpėjo prisi-pirkti emeraldų ir piniginių, ar dalyvis, kuris ne tik gavo progą pabendrauti su kito krašto lietuviškais, bet ir nudegti gražiam pajūry, ar pasiaukojantis atstovas, kuris naktį ir dieną svarstė diskusinių būrelių nutarimus bei bandė sudaryti išvadas, kad būtų įmanoma sutelkti lietuviško jaunimo jėgas ugdyti lietuviškumą bei ir surengti tokį patį išpūdinimą IV kongresą. J. Ž. Snaigė

Laiškas okupuotos Lietuvos jaunimui

Itaiči, Brazilija
1976. I. 6.

MIELAS LIETUVOS
JAUNIME,

Mes, pasaulio lietuvių jaunimo trečiojo kongreso atstovai, suvažiavę Brazilijoje, Sao Paulo didmiesčio kaimynystėje, atstovaudami lietuvių

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso prezidento pirmininkai — Kęstutis Slotkus iš Kolumbijos ir Algis Čepas iš Kanados posėdžio metu. 17 jų matyti lenta su humoristiniu kongreso piešiniu. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

gentinoje, Australijoje, Brazilijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Kolumbijoje, Švedijoje, Urugvajuje, Veneculoje ir Vakarų Vokietijoje, susirinkę spręsti pasaulio lietuvių jaunimo reikalą, sveikiname Jus, Lietuvos jaunime.

Į šį trečiąjį jaunimo kongresą, kaip ir į du pirmuosius, suvažiuojame todėl, kad laikome save lietuvių tautos vaikais. Kongresinėse mūsų kelionėse — pirmiausia Argentinoje, paskum Urugvajuje ir galop Brazilijoje. Jūs, Lietuvos jaunime, nuolat buvote mūsų mintyse ir širdyse.

Jūsų pasiryžimas išlaikyti tautinį lietuvių charakterį, nepaisant svetimųjų pastangų Jus paversti vienos ideologijos ir vienos pasaulėžiūros žmonėmis, teikia mums dvasinės stiprybės. Tai mus įpareigoja ne tik nepamiršti mūsų tėvų krašto Lietuvos, bet ir visomis išgalėmis dirbti dėl jos šviesesnės ateities. Tai ateičiai mes iš naujo šiame kongrese ryžtamės dirbti.

Iš šalies neįtaigotuose, laisvai ir demokratiškai paruoštuose nutarimuose taip skamba mūsų nusistatymas:

"Jaunimo kongresas pabrėžia, kad pasaulio lietuvių jaunimo pagrindinis uždavinys yra remti Lietuvos gyventojų ir išeivijos lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

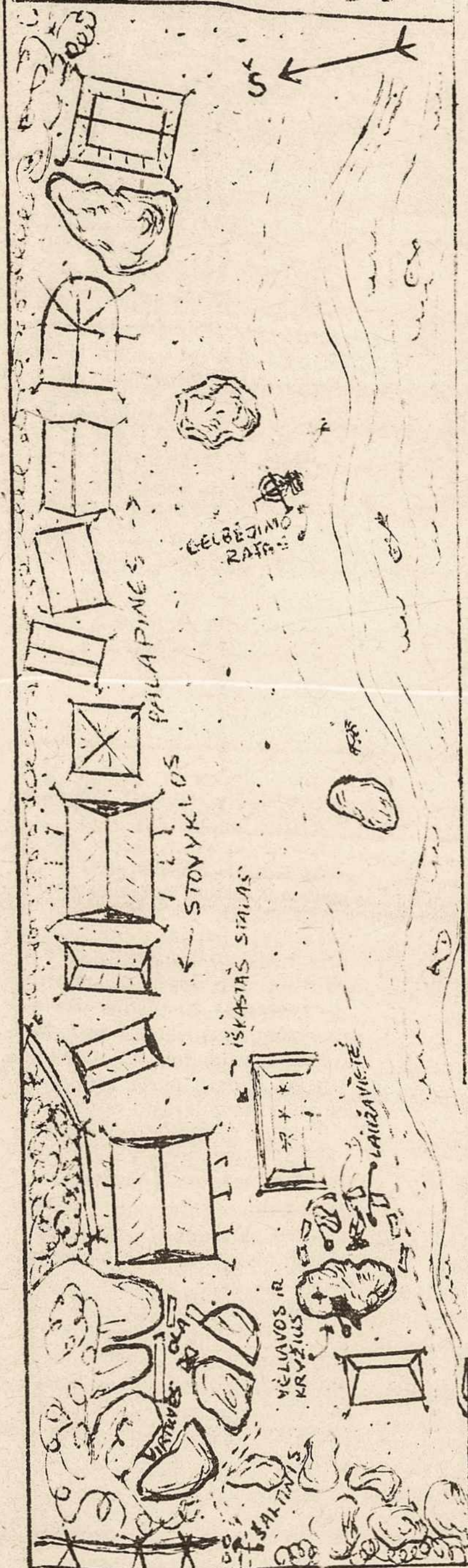
kongresas pasisako už kovą prieš rusiškąjį imperializmą Baltijos ir primestą komunistinę santvarką Lietuvoje. Jaunimo kongresas teigia, kad šio tikslo siekti galima įvairiais tinkamais būdais, kurie priklauso nuo gyvenamo krašto sąlygų"

Drauge su Jumis mes pergyvename nesiskaitymą su Lietuvos gyventojų pilietinėmis teisėmis. Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą, skriaudas Lietuvos jaunimui, mokslininkams, menininkams ir kitiems, kurie nori laisvai reikštis. Mes žinome kas Jums gresia už pasipriešinimą kitų užmačioms — suėmimai, tardymai, kalėjimas, katorgos. Jaučiame pareigą tai skelbti plačiam pasauliui, valstybių vyriausybėms. Jungtinėse Tautose ir kituose tarptautiniuose forumuose. Jums daroms skriaudos bus įrašytos istorijos puslapiuose kaip pasikėsimai prieš žmogaus prigimtį, o Jūs kova už teisę kiekvienam žmogui laisvai savo likimą apspręsti bus istorijoje įamžinta kaip heroiskas pasipriešinimas svetimųjų užmačioms.

"Tėvų žemė Lietuva, mūsų širdy visada" — skelbia pasaulio lietuvių jaunimo trečiojo kongreso šūkis. Mes, kongreso atstovai, pasaulio lietuvių jaunimo vardu tiesiame savo rankas Jums, nes šventai tikime Lietuvos ir lietuvių tautos ateitimi. Trečiasis pasaulio lietuvių

STOVYKLA „JURATĖ IR KIRSTYTIS“

UBATUBA, SP 1976.II.22 - I.8

MŪSŲ STOVYKLOS 1971-1976

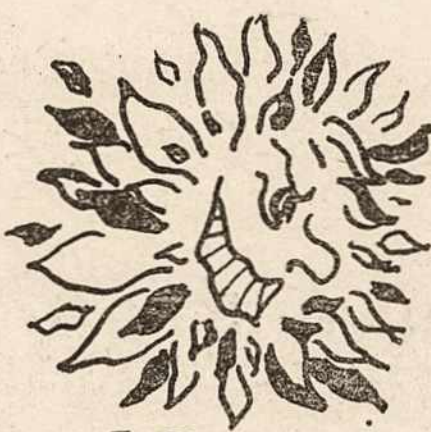
Per penkerių su puse metų laikotarpį (nuo 1971 sausio iki 1976 vasario) São Paulo ir apylinkių lietuvių vaikams ir jaunimui buvo suruošta iš viso 14 stovyklų, kurių penkios buvo neriboto amžiaus, šešios vaikų ir trys jaunimo.

Vidutinis nuotolis nuo São Paulo miesto iki stovyklos – 108 kilometrai. Stovyklauta savaitę ar ilgiau sekančiose vietose: São Bernardo, Santa Isabel (penkios stovyklos), Ubatuba (dvi), Itanhaem, Suarão, Caucaia, Cipó, Itu, Mailasque.

Per tą laiką stovyklose dalyvavo 493 asmenys (daugelis kelis kartus įskaičiuotas). Ilgiausia stovykla ligi šiol buvo jaunimo stovykla Ubatuboje 1976.II.28 - 1976 II.8 (viso 12 dienų). Iš viso stovyklautojų-dienų per 14 stovyklų buvo 3903. Mažiausia stovykla turėjo 13 dalyvių, didžiausia 53. Daugiausia stovyklauta 1973 metais (keturios stovyklos) ir 1976 metais (trys vasaros stovyklos, bus dar žiemos stovykla). Štai kiekvienų metų daviniai:

METAI STOVYKLŲ DALYVIŲ STOVYKLAUTOJŲ/DIENŲ

1971	2	75	547
1972	1	30	240
1973	4	128	1036
1974	2	84	672
1975	2	56	448
1976	3	120	960
VISO	14	493	3903

SAULĖ
STOVYKLOJE

Neskaičiuojant asmeninių kiekvieno išlaidų, šių keturiolikos stovyklų apyvarta buvo apie 60.000 kruzeirų. Važiuodami į stovyklas ir grįždami iš jų stovyklautojai (neskaitant tėvų kurie juos vežė arba kitų su stovyklomis surišusių kelionių) nuvažiavo virš 100,000 kilometrų – arba ketvirtadalį kelio iki mėnulio.

Per tuos 5,5 metus stovyklų pagrindiniai vadovai buvo: kun. Hermanas Šulcas (penkios), kun. A. Saulaitis (keturios), kun. Juozas Šeškevičius (dvi), Eugenija Bacevičienė (dvi), Magdalena Vinkš naitienė (viena).

Stovyklavietės buvo nuomotos (už pinigus) du kartus, lietuviai savo vasarnamius užleido stovykloms devynis kartus, brazilai vietą davė tris kartus. Į šiuos davinius nėra įskaičiuotos iškylos, ekskursijos, studijų dienos ir panašiai. Taip pat neįrašyta, kiek asmenų stovyklas aplankė ir trumpai dalyvavo.

EDITORIAL SOBRE O ACAMPAMENTO

Nessa sequencia de acampamentos promovidos pelos lituanos das paróquias da Moóca e Vila Zelina, escrevo sobre este, dedicado aos jovens lituanos numa faixa de 5 a 14 anos; isso se passou em Itú, numa fazenda muito grande e boa com piscina, lagos, cavalos, etc.

Mas o mais importante me parece ser o espírito de comunidade e união que está sendo lançado no coração de mais jovens lituanos, ensinando-os a pensar na pátria distante, a lutar por ela, conhecer a terra de suas origens.

Com vasto programa, bem orientado por Dna. Eugénia Bacevicius, Pe. Antanas Saulaitis e Pe. Herman Schulz, segundo qual tudo é "muito lindo e bonito", coisa que não deixa de ser verdade nesses sete dias maravilhosos passados nesse acampamento, com a ajuda de Deus.

E ficamos na certeza que apesar de termos lavado uma vida simples e rude, aprendemos realmente "que a verdadeira felicidade está nas coisas simples da vida".

E a mais simples e precisa delas é ser livre, e é assim que nos da Stovykla Musų Rutele, deixamos gravados no ar essa frase: "a Lituânia já não é mais um país prisioneiro, pois pode-se destruí-la por completo e exterminar todos os lituanos no mundo, mas sempre restará o nosso pensamento, no qual a Lituânia, é, e sempre será livre, nós lutaremos por isto".

Heitor Linsky

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

(Cipó Stovykla)

Klausimas: Kas stovykloje drąsesnis: Robertas ar Pupis?

Atsakymas: Robertas, nes jis pagavo gyvatę, o Pupis nieko.

Kas stovykloje nemėgo jodinėti arkliu?

Atsakymas: Beatrice (mažoji)

Kodėl Andriukas kieme atsėdo į griovį?

Atsakymas: Kad norėjo paskui pademonstruoti savo baltas kelnes.

Kas visai nemėgo lošti biliariais?

Atsakymas: Klaudijus ir Robertas.

Kas stovykloje pirmutinis užmiega?

Atsakymas: Beatrice (didž.) Rikardas ir Andriukas.

Kodėl Pauliukas buvo geriausias lėkščių plovėjas?

Atsakymas: Todėl kad jis pats vandens iš ežero atsinešė.

Kodėl seselei Ignei patinka toli ir greitai eiti?

Atsakymas: Kol ji greitai eina, tai vabalai negali jai įkasti į kojas.

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Vilniaus katedroje apsilankius

Senovės paminklų apsaugos įstatymas Lietuvos katedrai netaikomas, bet rusų cerkvės Maskvoje, Leningrade ir kitur restauruojamos bei globojamos T. Ž.

Gedimino pilies bokštas ir katedra tebėra išlikę. Vilniaus miesto centras primena nemirtingą, gyvą Lietuvos valstybės istoriją. Užklydęs turistai ar atvykęs iš tolimesnių vietovių kaimietis stebisi išlikusiais tautiniais paminkalais, miesto šventovių puošnumu ir istorinių įvykių pėdsakais.

Katedros aikštėje, varpinės bokšte, laikrodžio muša valandą. Skuba pulsuojuantis miesto gyvenimas. Aikštėje prieš katedrą ramu. Didingas, klasikinis portikas, plačiais laiptais, kviečia visus į vėsumą, į paslaptinį istorines vietas, į architektūrinio grožio šventovę. Šešios antikinės kolonos remia portiką. Keturi evangelistai, pasislėpę nišose, yra tarsi pasiruošę skelbti Dievo žodį. Deja, vadovai duoda jiems tik statulų vardus. Pasakoja, kad katedra yra architekto L. Stuokos - Gucevičiaus kūrinys, perplanuotas 1777 m. iš senesnės buvusios katedros. Evangelistų statulos darytos skulptoriaus J. Righi. Pietų pusėje esančios DL kunigaikščių skulptūros yra darytos K. Jelskio. Šiaurės pusėje — jėzuitų ordino šventieji, greičiausiai vyskupo Masalskio laikais atgabenti iš Šv. Kazimiero šventovės (dabar ten — ateistinis muzėjus).

Katedra viduje turi 3 navas, kurias skiria 16 ketvirtainių kolonų. Šoninės sienos turi įėjimus į koplyčias. Šiaurinėje pusėje — Valavičių koplyčia, anksčiau vadinta "karališkąja", nes ten buvo laidojami kunigaikščių šeimos nariai. Architektas olandas Dankerts de Rij perstatė ją. Valavičiams esant DL Kunigaikštijos kancleriais, į jų šeimos koplyčią. Jos grindys išklotos didžiuliu kilimu. Yra altorius, klausykla ir sakykla. Garsi Valavičių šeima yra davusi augštų valdininkų ir vyskupų. Jie priešinosi Liublino unijos sudarymui, su Radvilomis ir Chodkevičiais gynė Lietuvos savarankiškumą. Jų turėta katedroj vieta buvo (1624 m.) perstatyta į Šv. Kazimiero koplyčią, o jiems atiduota "karališkoji" koplyčia.

Šv. Kazimiero koplyčia buvo skirta Lietuvos globėjui šv. Kazimierui pagerbti. Ją suprojektavo ir statė Constantino Ten-calla, italas. Zigmanto Vazos III

ir Vladislavo IV laikais. Statyba atsiėjo 3 milijonus auksinų. Į koplyčią įeinama iš dešinėsios katedros navos pro sieninį portalą. Virš portalo — jungtinis Lietuvos - Lenkijos herbas. Koplyčia — keturkampė. Altorius atskirtas grotelėmis. Virš altoriaus — šv. Kazimiero karstas (dabar jo nėra — perneštas į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią). Altoriaus sidabras rusų invazijos, o vėliau švedų karo laikais buvo nuimtas. Virš altoriaus reljefe vaizduojama Dievo Motina tarp angelų debesyse (nežinomo dailininko darbas). Sienų kampuose — Jogailaičių karalių statulos, padengtos sidabro skarda. Dešinėje pusėje — taurės pavidalo sakykla. Balkonėliai pilies pusės sienoje sujungti su pilies praėjimais. Lubas skiria nuo sienų tamsaus marmuro karnizas. Apšvietimas krinta iš viršaus, taip pat nuo žibinto. Koplyčia puošnumu ir savo grožiu reprezentuoja Rytų Europoje barokinio stiliaus pranašumą.

Po Šv. Kazimiero koplyčia yra rūšys, sutvirtintas ir restauruotas 1931 m. Įeinama, iš už katedros altoriaus esamais laiptais, į prieškambarį, kur galima pamatyti senosios katedros pamatus. Čia taip pat parodomas senovės laikų aukuro akmuo, ant kurio buvo deginamos au-

kos. Paėjus į šoną, atsiduriama rūsyje, kur yra palaidotos Zigmanto Augusto žmonos — Elzbieta ir Barbora. Jų karstai nėra puošnūs. Viename kampe, inde, yra Vladislavo IV — Vazos širdis. Čia turėtų būti ir DL Kunigaikščio Aleksandro palaikai, perkelti iš "karališkosios" koplyčios.

Grįžus į katedrą ir einant į zakristijos pusę, augštai sienoje matyti įmūryta memorialinė lenta DLK Vytautui - Aleksandrui pagerbti. Štai lotyniško teksto vertimas:

"Lenkijos karalienė Bona Sforza garsiam valdovui Aleksandrui Vytautui, D.L.K., dėl didelių savo tėvynei nuopelnų amžinai atmintinam ir dėl garbingų atliktų žygių visam pasauly garsiam, liepė pastatyti šį paminklą". (Iš LE XXIV, p. 110).

Vytauto karsto dar nerasta. Pagal užsilikusį Vytauto testamentą, karsto buvo jieškota kriptoje, kur buvo palaidota jo žmona Ona (prie šv. Mykolo altoriaus, buv. senojoje katedroj). Architektas L. Stuoka - Gucevičius, perstatydamas senąją katedrą, sugriovė senus rūsius, bet Vytauto žmonos rūšys išliko. 1909 m. archit. V. Zagorskis surado rūšį, bet Vytauto karsto nerado. (Vyskupas Valerijonas Protasevičius buvo pasirinkęs laidojimo vietą Vytauto rūsyje). DLK Vytautas mirė Trakuose 1430 m. spalio 27 d.

Pirmoji Vilniaus katedra buvo Jogailos statyta, priimant Lietuvai 1387 m. krikštą. Sudegusią katedrą atstatė Vytautas. Jo statyta katedra išsilaikė iki

1777 m. Vyskupas Masalskis pavedė architektui L. Stuokai - Gucevičiui katedrą perstatyti. Vėliau buvo ant katedros stogo uždėtos kampinės figūros, kurios, rusams dabar varant ateistinę propagandą, buvo nuimtos ir sunaikintos. Senovinių paminklų įstatymas netaikomas Lietuvos katedrai, nors Maskvoje ir Leningrade rusų cerkvės restauruojamos ir globojamos. C.

Vytautas Čėsna

Nežadėk man nieko

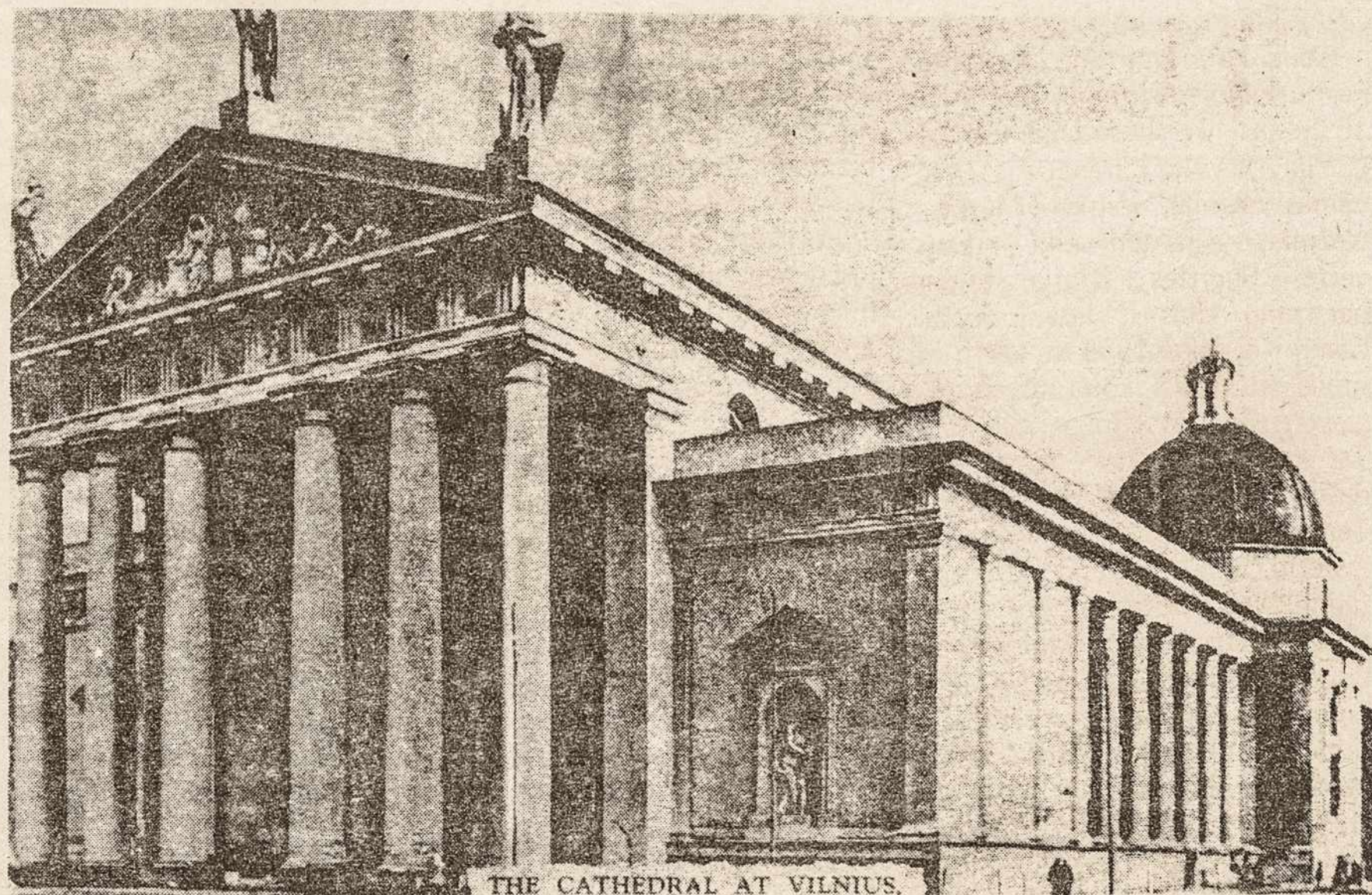
*Nežadėk šiandien man nieko,
Nes netrokštu nieko aš daugiau —
Mano laimei bus gana ramunės
Ir šilkinio vasaros dangaus.*

*Tai valia valuzė beržynuose —
Skamba žemė ligi debesų.
Tik dabar, dabar aš sužinojau,
Kad myliu ją vieną iš visų.*

*Vai, tai ko man šiandien
nedainuoti.
Ko nesvaigti ligi pat širdies —
Vyturėlių pulkas mane linksnų
Ligi pat darželio palydės.*

*Ir tikėk, tikėk Tu mano žodžiais,
Nes netrokštu nieko jau daugiau —
Mano laimei bus gana ramunės
Ir šilkinio vasaros dangaus.*

Vilkaviškis, 1944 m.

Vilniaus katedra, okupacinės Sovietų Sąjungos valdžios paversta paveikslų galerija ir koncertų sale, kurioje rengiami įvairūs koncertai. Ši nuotrauka...

Petras Pakalnis

SENU KELIU

Šių metų sausio mėnesį vėžio liga mirė Tšu En lai, artimas Mao Tse bendradarbis ir ilgametis Kinijos premjeras. Skelbdama jo mirtį Kinijos spaudos agentūra taip pareiškė: „Tebūna amžina garbė draugui Tšu En lai, didžiam Kinijos tautos revoliucionieriui ir žymiam komunistui kovotojui“. Tikrai Tšu En lai buvo žymus žmogus ir didelis politikas. Gimęs 1898 m. turtingoje mandarinių, aukštųjų Kinijos valdininkų šeimoje ir baigęs gimnaziją Kinijoje, jis porą metų studijavo Japonijoje. Po to grįžo į Kiniją ir įsijungė į revoliucionierių sąjungą. 1920 m. jis nuvyko į Prancūziją, dirbo batų dirbtuvėje, susipažino su Ho Chi Minh, Šiaurės Vietnamo komunistų lyderiu ir kartu su juo svajojo apie naują Azijos santvarką. Norėdamas geriau susipažinti su Europa, Tšu En lai kurį laiką gyveno Vokietijoje. Sugrįžęs į Kiniją 1924 m., jis tapo politiniu vienos karo akademijos direktorium. Akademijai vadovavo Čiang Kai šek, didelis komunistų priešas. Su juo Tšu En lai tuojuo išsikyrė ir beveik 10 metų organizavo komunistų partiją pogrindyje. 1934-1935 m. jis kartu su Mao Tse tung ir kitais komunistų šūlais pabėgo į Šiaurės Kiniją ir ten pradėjo ginklais priešintis Čiang Kai šekui. Kova pasibaigė 1949 m. komunistų pergale. Čiang Kai šekas pabėgo į Taivano salą, o Tšu En lai tapo komunistinės Kinijos premjeru ir užsienio reikalų ministru. Tas pareigas jis ėjo iki savo mirties. Tačiau pritariant Mao Tse tung 1974 m. jis pasirinko vicepremieru gabų organizatorių Tenk Hsiao Ping, kurio gyvenimas yra nemažiau įdomus kaip ir buvusio Kinijos premjero.

Teng Hsiao Ping taip pat gimė pasiturinčioje šeimoje. Eidamas 16 metų, jis įsirašė į komunistų partiją ir išvyko į Prancūziją. Grįždamas į Kiniją, užsuko į Maskvą. Nežinia, ką jis ten veikė ir kaip vertėsi. Sugrįžęs į Kiniją, stojo į partizanų eiles ir kovojo prieš Čiang Kai šeką. 1935 m. kartu su kitais ištikimais komunistais žygiavo į Šiaurės Kiniją, kur Mao Tse tung organizavo kovą prieš dešiniuosius. Rodos, kad 1949 m. Teng Hsiao Ping tapo finansų ministru. 1954 m. Teng tapo generaliniu komunistų partijos sekretorium. Nepaisant to fakto, Teng buvo priešingas Mao paskelbtam „dideliam žingsniui į priekį“, kuriuo Kinijos diktatorius norėjo savotišku būdu pagerinti Kinijos žemės ūkį ir praplėsti jos pramonę. Matydamas, kad kiniečiai iš mažų žemės sklypų paliktų jų nuosavybėje, turi gerą derlių, 1962

NAUJOS
KNYGOS

ANGLŲ NOVELĖ. Anglų rašytojų novelių antologija. Sudarė Povilas Gaučys. Spaudė „Laiko“ spaustuvė. 1974. Buenos Aires — Argentina. 460 psl.

Šios antologijos novelių autoriai: Charles Dickens, William Morris, Richard Garnett, Tho-

m. Teng tuos sklypus padidino. Jis buvo priešingas ir kultūrinei revoliucijai, kurios metu studentai ir moksleiviai niekino savo mokytojus ir Kinijos praeitį bei bandė pažeminti senus partijos pareigūnus, užimančius aukštas vietas. Nuo tos revoliucijos teko nukentėti ir Tung. Kartą jis buvo viešai pajuokiamas Pekingo gatvėse, nepaisant, kad buvo partijos sekretorium. Kai prisipažino, kad buvo priešingas Mao Tse tung galvosenai, jis prarado savo vietą, dingo iš viešumos ir per 7 metus buvo užmirštas. Tačiau Tšu En lai jį prisiminė kaip gabų organizatorių ir 1973 m. jį viešai išgyrė. Sekančiais metais jis tapo vicepremieru, o 1975 m. pateko į centralinį partijos komitetą ir buvo paskirtas generalinio štabo viršininku. Dažnai jis pavaduodavo sergantį premjerą. JAV užsienio reikalų sekretorius sako, kad Teng yra pragmatikas bei burokratas ir labai inteligentiškas. 1974 m. Teng lankėsi JAV ir Jungtinių Tautų posėdyje kalbėjo apie žaliavų paskirstymą tarp turtingų ir mažiau išsivysčiusių valstybių. Teng globojo JAV prezidentą Fordą, praėjusiais metais lankantį Kiniją.

Po įvairių nepasisekusių komunistų bandymų ir po Tšu En lai mirties, Kinijai reikia valstybininko, kuris vadovautųsi ne Markso, Lenino ir Mao Tse tung teorijomis ar ideologija, bet sveiku protu ir atsižvelgtų į piliečių pageidavimus bei krašto galimybes. Naujam Kinijos premjerui teks eiti senu Tšu En lai pramintu keliu. Kai 1962 m. Teng pradėjo didinti privačios nuosavybės sklypus, kai kas jam pastebėjo, kad tokiu būdu atsitolinama nuo komunizmo idėjos. Tuokart Teng taip atsakė: Nesvarbu, ar katė yra juoda, ar balta, svarbu, kad ji gaudytų pelės. Trumpai, per ilgus kovų metus Teng išmoko savarankiškai galvoti.

mas Hardy, William Henry Hudson, Robert Luis Stevenson, George Moore, Oscar Wilde, Joseph Conrad, Mary Coleridge, William Wymark Jacobs, Rudyard Kipling, Herbert George Wells, John Galsworthy, Saky (H.H. Munro), Walter De La Mare, Gilbert Keith Chesterton, William Somerset Maugham, James Joyce, David Herbert Lawrence, Katherine Mansfield, Liam O'Flaherty.

Apie kiekvieną autorių pateikiamos trumpos biografinės žinios. Leidinio pradžioje pateikiama trumpa anglų novelės apžvalga, o pabaigoj suminimi šaltiniai, kuriais vertėjas naudojosi.

Apžvalgoj, tarp kitko, rašoma:

„Visų šitų ir kitų čia nepaminėtų rašytojų novelės pasiekė tokio aukšto tobulumo laipsnio kaip jokio kito literatūrinio žanro. Po I-jo pasaulinio karo novelė Anglijoje iškilo į pirmąją vietą. Leidėjai ir redaktoriai skatina rašytojus premijomis, kasmetiniais novelių rinkiniais ir specialiomis antologijomis: jūrų, vaiduoklių, gyvulių, seklių ir t.t. Dabartiniu metu Anglija išgyvena novelės aukso amžių“.

Antologijos sudarytojas Povilas Gaučys lietuvių tarpe yra gerai žinomas ne tik kaip literatas bei publicistas, bet ir kaip visuomenės veikėjas ir diplomatas. „Yra išvertęs į lietuvių kalbą labai daug veikalų“ (citata iš knygos aplanko).

V—TOJI ŠOKIŲ ŠVENTĖ

V-tąją tautinių šokių šventę ruošia Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados lietuvių bendruomenės. Kaip

tik šiais metais J. A. V. sukanka 200 metų. Dėl to visi masiniai rengimai ruošiami šiais 1976 metais. Lietuvių bendruomenės vadovai nutarė pasirodyti su mūsų nepaprastai gražiais ir naujais tautiniais šokiais jubiliejinio iškilnių metu.

Jau rugpjūčio mėn. pereinamais metais buvo suruošti kursai tautinių šokių vadovams. Jau tuomet buvo sugrupuotas jaunimas ir išrinkti šokiai ir išdalinta visa medžiaga mokymuisi kiekvienoje grupėje. Dabar, pagal paskutinius davinius, yra užsiregistravusių 19 vaikų grupių (amžius 8 – 11 metų), 30 jaunų grupių (12 – 16 metų), 42 vyresniųjų grupės, kurių amžius yra nenustatytas. Šokėjai yra studentai arba studentų amžiaus, – ir 12 veteranų grupių, prie kurių priklauso šokėjai, kurie jau dalyvavo anksčiau. Tautinių šokių šventėse. Rempertuaras – 20 šokių. Bus šokama 3 šokiai iš eilės. Šokėjai bus įleisti ir išleisti su figūromis. Iš viso bus 28 kvadratai.

Pagerbiant 200 metų sulaukusias Jungtines Amerikos Valstybes bus pašoktas ir vienas tipiškas amerikiečių šokis – Square dance „Kentucky Running Set“, kurį šoks visos grupės.

Įdomu pastebėti, kad visos užsiregistravusios grupės yra iš JAV ir Kanados. Bet taip pat užsiregistravo ir iš kitų kontinentų: iš Europos – Anglija ir iš Pietų Amerikos – Venecuela ir Brazilija.

Čikagoje jau nuo 1975 metų pradžios yra suorganizuotos V-tosios šokių šventės rengimo komitetas. Jo pirmininkas – pedagogas, skautų veikėjas ir žurnalistas – Bronius Juodelis. Programos direktorė – Galina Gobiene. Ji turi savo tautinių šokių ansamblį „Šilainė“ Detrote. Programos direktorės pavaduotojas – Juozas Karasiejus, turis savo didžiulį ansamblį „Gintara“ su orkestru Toronte. Muzikos reikalus tvarko inž. Zigmąs Lapiņas, kuris yra įsteigęs Montrealyje pilną lietuvių liaudies instrumentu orkestrą iš 50 asmenų.

Aptaria penktosios tautinių šokių šventės klausimus: vyriaisioji meninės dalies vadovė Galina Gobiene ir šventės komiteto pirm. Bronius Juodelis. Nuotr. Pr. Gobio

MŪSŪ ŽINIUS

— FOLHA DA TARDE — 16-2-1976 —

Lituanos festejam 58 anos de independência

A colônia lituana em São Paulo comemorou ontem o 58.º aniversário da independência da Lituânia, proclamada a 16 de fevereiro de 1918.

Foi celebrada missa na igreja de Vila Zelina às 15 h, e em seguida, às 16 h, realizou-se sessão cívica no salão nobre do Colégio São Miguel Arcanjo, na rua Campos Novos, 149. Falaram na oportunidade os advogados Pius Butrimacinius, em Português, Algirdas Sliesoraitis, em lituano, Manomí Souza Pinto, secretário do Comitê Pró Liberdade das Nações Cativas (PRO LIBERTATE) e o Cônsul da Estônia, Ferdinand Saukas.

Foram apresentadas danças folclóricas lituanas pelo conjunto juvenil "Rutale", bem como "slides" sobre a Lituânia e o III Congresso Mundial da Juventude Lituana, recentemente realizado em São Paulo.

O Comitê Pró-Justiça dos Povos Bálticos, presidido pelo sr. Ferdinand Saukas, cônsul da Estônia, distribuiu à imprensa o seguinte manifesto:

"Comemorando o 58.º aniversário da Independência dos países bálticos, proclamada 16 de fevereiro de 1918, na Lituânia, a 26 de fevereiro de 1918, na Estônia e a 18 de novembro de 1918, na Letônia, o Comitê Pró-Justiça dos Povos Bálticos dirige um veemente apelo à opinião pública brasileira em prol da libertação desses três povos oprimidos pelo jugo comunista.

"A Rússia soviética, violando todos os acordos internacionais e até mesmo aqueles firmados com estas três repúblicas, ocupou-as militarmente, incorporando-as depois a seu território através de uma política traiçoeira.

"Por ocasião da primeira ocupação, em 1941, e mais tarde em 1944, os russos exterminaram, ou levaram para campos de concentração, mais de um milhão de almas. Esmagaram assim injusta e brutalmente o Direito de Autodeterminação dos Povos Bálticos, submetendo-os a maciça russificação e colonizando suas terras.

"Pelos meios mais violentos estão oprimindo os direitos humanos e ultimamente, com incrível rigor, perseguindo os cultos religiosos.

"Os escravizados povos bálticos da Lituânia, Estônia e Letônia clamam ajuda ao mundo livre, para se libertar do jugo soviético e restaurar sua independência.

"Após a ocupação russa, perdurou quase dez anos a resistência dos patriotas bálticos, sacrificando-se no altar da Pátria mais de cem mil guerreiros na luta desigual contra o exército da Rússia soviética e a temível polícia secreta comunista NKVD.

"Não cessou e jamais cessará a luta dos povos bálticos contra qualquer jugo estrangeiro. Lutarão sempre pela sua independência e soberania, como fazem hoje contra a terrível ocupação comunista.

"O Comitê Pró-Justiça dos Povos Bálticos, considerando a trágica situação em que se encontram a Lituânia, Estônia e Letônia, mais uma vez protesta energicamente contra a brutal e injusta ocupação à força e incor-

poração dos países bálticos à República Popular da Rússia Soviética.

"Alinhando-se com os outros povos escravizados que lutam pela sua libertação, o Comitê Pró-Justiça dos Povos Bálticos apela às autoridades deste generoso e hospitaleiro Brasil para que, principalmente nas conferências internacionais, exijam sempre a independência dos povos subjugados, empenhando toda a sua influência no sentido de que a Rússia soviética retire seus exércitos e sua temível polícia política, para que esses povos possam se governar sem ingerências externas.

"Enquanto não conseguirmos nossa liberdade nacional, solicitamos ao menos que sejam respeitados os direitos humanos e que o Governo do Brasil, fiel à sua política de não reconhecimento das conquistas militares soviéticas, e da incorporação dos países bálticos ao território russo, não leve em consideração os protocolos da Conferência de Helsínque e as interpretações da Rússia soviética a respeito, pois as modificações territoriais podem ser resolvidas somente numa Conferência Mundial de Paz, única competente para reconhecer ou não as conquistas da Rússia durante a Segunda Guerra Mundial".

BAIGIA AMBULATORIJA

Seserų pranciškėčių Cipó miestelio (Embu-Guaçu valsčiuje) parapijoje baigiama statyti ambulatorija, kuria daugiausia rūpinasi lietuvaitė sesuo Suzana. Nors trūksta įrangų ir baldų, pastatas jau baigtas ir kasdien renkasi dešimtys asmenų gydytis. Pakaitomis atvyksta gydytojai iš São Paulo.

Seserys su parapiečiais klebonijos kieme stato parapijos salę. Kadangi ilgus metus tarnavęs garažas permažas. Dalį lėšų seserys gavo iš Vakarų Vokietijos. Jeigu sąlygos leis, vėliau uždės antrą aukštą, kur galėtų rinktis motinų būrelis, vykti siuvimo ir kitos pamokos.

MINI S.P. SKAUTUS

Pereitų metų pabaigoje Lietuvos Skautų Sąjunga išleido 824 puslapių gausiai iliustruotą istorinį veikalą, lietuvių skautų įkūrėjo Petro Jurgėlos "Lietuviškoji skautija".

XI-tame skyriuje, "Lietuvių skautija už laisvosios Lietuvos ribų" (317-318 psl.) trumpai aprašomi ir lietuviai skautai Brazilijoje (ir Urugvajuje), įdėta fotografija. Atskirai įvairiose vietose minimi Brazilijos lietuviai, kurie dar Lietuvoje dalyvavo skautų sąjūdyje.

São Paulo, 1975 m., vasario mėn. 15 d.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Pirmininkui A. Sliesoraičiui

Mielas Pirmininke,

Mokslo stipendijos komisijos nariai, nori šia proga patiekti 1975 m. apyskaitą.

1975 metais buvo paremti šie asmenys mokslo stipendijoms: Arnaldo Zizas, Luiz A. Aleknavičius, Romualdo J. Guiga, Roseli Sinkevičiūtė, Silvânia Aradzenkaitė ir Teresa Jočytė. Susirinkime įvykusiam 1976 m., sausio mėn. 15 d., Vila Zelinos Klebonijoje, mokiniai pateikė duomenis apie savo mokyklinę ir visuomeninę veiklą 1975 metais. Šios informacijos plačiau paskelbtos spaudoje.

1975 metų stipendijų apyskaita yra ši:

Mokslo Stipendijų 1975 m. apyskaita

PAJAMOS

1974 m. liekana	- 3.302,21
1975 m. aukos	- 31.124,00
1975 m. nuošimčiai:	
Banco Francės e	
Italiano	- 1.434,00
Valbras	- 723,68
	<u>36.583,89</u>

IŠLAIDOS

A. Zizas	- 4.000,00
L. A. Aleknavičius	- 1.500,00
R. J. Guiga	- 6.300,00
R. Sinkevičiūtė	- 3.650,00
S. Aradzenkaitė	- 1.500,00
T. Jočytė	- 2.500,00
	<u>19.450,00</u>
Banco išlaidos	<u>8,00</u>
	<u>19.458,00</u>

1975 m. likutis.

Kasoje	2.067,89
Banke	15.058,00
	<u>36.583,89</u>

Dėkojame už parodytą pasitikėjimą ir tikimės, kad gerai atlikome savo pareigas 1975 metais.

Su pagarba
K.H.Šulcas
V. Tubelis
L. Jodelytė

Pastaba: Komisijos narys, A. Sliesoraitis nepasirašė, nes šis laiškas yra jam siustas kaip B.L.B. pirmininkui.

RIO DVIGUBA ŠVENTE

Sausio 31 "Rancho Gaulia" vasarvietėje netoli Nova Friburgo šeimos nariai ir draugai susirinko linksmi dienai su kepsniais, žvejyba ir maudymusi šventi ir pagerbti Antaną Gauliū, kuris sausio 8 baigė advokato mokslus Faculdade Brasileira de Ciencias Juridicas ir Hotel Nacional gavo diplomą. Kartu atšventas Luizos S. Gaulienės gimtadienis. /vasario 3/.

VASARIO 16-TOJI

Nepriklausomybės minėjimas buvo atšventas iškilmingai ir gražiai. Šventės rengėjai atspausdi-

no ir išsiuntinėjo atskirus pakvietimus. Todėl ir dalyvavo beveik visi lietuviai ir pakviesti kitų tautų atstovai. Šventės iniciatorė ir josios gyvoji dvasia, kaip visuomet — tai 81-metė p. Uršulė Gaulienė. Oficialiai šventei vadovavo adv. Antanas Gaulia, lietuvių parapijos komiteto pirmininkas.

Mišioms, kurias atlaikė kun. Pr. Gavėnas, princesės Izabelės koplyčia buvo lyg ir permaža — daug žmonių turėjo likti už durų. Giedojo vietinis choras. Kelios lietuvaitės dėvėjo tautiniais rūbais.

Civiliniam aktui buvo sudarytas garbės prezidiumas, kurin pakviesti Deputatas Darci Rangel, savanoris-kūrėjas Ignas Dubauskas, kun. Pr. Gavėnas, p. Uršulė Gaulienė, p-lė Antonia Saurusaitis, Petras Babickas, lenkų kolonijos atstovas. Jie buvo atžymėti prie atlapo prisegta lietuviška trišpalve. Negalėjęs asmeniškai dalyvauti, kun. M. Valiukevičius atsiuntė sveikinimą raštu.

Sugiedojus Brazilijos Tautos Himną, p. Uršulė atidarė minėjimą pačios sukurtomis eilėmis, kurias, E. Petraičio išverstas, portugališkai padeklamavo Janė Žaidytė. Muzikos mėgėjų choras išpildė „Graži tu, mano brangi Tėvyne“ ir „Daug daug dainelių“. P. Gražina Bolenskienė padeklamavo savo pačios eilėraštį „Lietuvai“. Prie meninės programos prisidėjo ir trečiosios kartos atstovės — Sonia ir Monique Saurusaitytės, sudainuodamos „Plaukia žaselė“ ir „Gersim po stikliuką“.

Petras Babickas, pristatytas kaip rašytojas ir poetas, išleidęs, tarp kitų, lietuvių kritikos šiltai sutiktą veikalą BRAZILIJA, reiškė pagarbą, kilniai brazilų tautai, kurios pacitavo vieną atstovų, dar 1956 metais vietinėj spaudoj karštai ginančių Lietuvos nepriklausomybę.

Pagrindinę kalbą portugališkai pasakė adv. Antanas Gaulia. Jis žadino įsitikinimą, kad laisvė, kurios visom jėgom siekia ne tik lietuviai, o ir visos kitos pavergtos tautos (neišskyrus nei rusų tautos), yra kaip užtvanka upė: jos vanduo kyla, veržiasi, kol sugriauna visas užtvankas ir suranda kelią į niekieno nevaržomą jūrą.

Tą mintį pabrėžė kalbėdamas ir deputatas Rangel, kuris pasiūlydė su šventės organizatoriais, ypač su nenuilstančia p. Gauliene.

Kaz. Gaulia tarė baigiamąjį žodį. Minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu.

Sekė vaišės, per kurias pasireiškė ypač jaunosios lietuvaitės savo akylumu ir paslaugumu.

SEKANČIOS PAMALDOS

numatytos kovo-marčo 21 dieną.

MŪSŲ ŽINIOS

STUDIJŲ DIENOJE 49

Vasario 22 V. Zelinoje susirinko 49 asmenys visuomeniniam pasitarimui - studijų dienai, nuo 10 ryto iki 17 val. Svarstyta keliolika svarbesnių kolonijos reikalų. Plačiau sekančiame ML numeryje.

ŠV. KAZIMIERO ATLAIDAI

Šv. Kazimiero metiniai atlaidai bus švenčiami kovo 7 d., sekmadienį, pradėdant 16 val. Mišiomis ir baigiant menine programa bei užkandžiais, kurių prašoma dalyvių atsinešti. Kartu su parapijos ir Lietuvos globėjo diena bus minimos ir a.a. klebono T. Jono Bružiko mirties trečiosios metinės.

LITERATŪROS POBŪVIS

BLB Literatūros ratelis šiais metais veiklą pradės pirmuoju šių penktųjų metų susirinkimu vasario 28, šeštadienį, 20 val. pas tėvus jėzuitus. Programai vadovaus šių metų būrelio pirmininkė Živilė Jūraitytė, o dalyvių tarpe bus kun. Gediminas Kiauskas, Lietuvos jėzuitų provincionas.

DALYVAUJA REDAKCijoje

Šių metų Quatro Rodas Brazilijos ir Rio vadovų redakcijoje minima ir lietuviška pavardė - Walter Valiukėnas, kuris dirba Editora Abril meno skyriuje.

SUSIRINKO STOVYKLAUTOJAI

Apie 40 vaikų ir apie 20 tėvų susirinko pereitą šeštadienį Jaunimo Namuose pažūrėti skaidrių iš "Mūsų Rūtelės" stovyklos, įvykusios sausio mėnesį Itų. Padainavo mėgiamiausias stovyklos dainas, pasivaišino atsineštais užkandžiais.

RINKSIS STOVYKLAUTOJAI

Ubatuboje įvykusios „Jūratės ir Kastyčio“ stovyklautojai, tėvai ir draugai kviečiami į Jaunimo namus šį šeštadienį, vasario

28, nuo 18 val. žiūrėti stovyklos vaizdų skaidrėse, pasirinkti fotografijų atminčiai ir pasikalbėti apie ateities veiklą.

SVEIKSTA LIGONINĖJE

Antanas Jočys, gyvenęs V. Zelinoje, gydomi ir sveiksta Samari-tano ligoninėje, kurioje ilgus metus dirbo sanitaru. Juo rūpinasi gydytojai, kuriems dirbdamas talkino. Nepaisant ligos, rūpinosi ML prenumeratą užmokėti įprastiniu laiku - vasario mėnesį.

Osvaldas Škėma de Brito, "Rūtelės" šokėjas ir skautas, Osvaldo Cruz ligoninėje gydomas jau keleta dienų. Sambūrio nariai visi pasirašė jam linkėjimus greitai pasveikti.

SULAUKĖ ANŪKO

Ona ir Petras Šimonai gavo žinią, kad jų dukra Julija su vyru Virgilijum Kauliumi, gyvena Čikagoje, sulaukė savo pirmo sūnaus Simo Petro.

PORTO ALEGRE, RS

Savo sūnaus ir jo šeimos aplankyti nuvyko iš São Paulo Motiejus Tamaliūnas.

ARUJA, SP

Iš Vila Prudentes į Arujazinho persikėlė menininkė Irena Povilonytė Rivolta ir ten toliau duoda tapybos ir keramikos dailinimo pamokas suaugusiems. Dailininkė kelis kartus dalyvavo Pabaltiečių parodos lietuvių skyriuje.

STIPENDIJŲ REIKALU

1976 m., Vasario mėn. 20 d., Vila Zelinės Klebonijoje susirinko Mokslo Stipendijų Komisija panagrinėti 1976 m. stipendijų prašymams.

Dalyvavo k. H. Šulcas, A. Sliesoraitis, A. Valavičius, P. Butrimavičius, V. Tubelis ir L. Jodelytė. Šia proga nauji komisijos nariai P. Butrimavičius ir A. Valavičius, perėmė pareigas.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDEJAS KAZIMIERAS SKORUPSKIS

Jam nuoširdi padėka ir geriausi linkėjimai.

ML administracija

UŽUOJAUTA

A. a. Napoleonui Gudliauskui mirus, gilią užuojautą žmonai Anei, dukrai su žentu Elenai ir Kaziui Baužiams reiškia

Izabelė Seliokienė
Augustinius

Iš komisijos pasitraukė L. Jodelytė ir V. Tubelis.

Buvo gauti septyni (7) prašymai, kuriuos komisija, atidžiai peržiūrėjus, nutarė priimti, pagal prašančių finansinę padėtį, mokslui skirtą laiką, prisidėjimą prie lietuviškos veiklos ir mokslo lygį.

Ateinantis komisijos susirinkimas įvyks šių metų kovo 5 d., 8 val. vakaro, Vila Zelinės Klebonijoje. Šiam susirinkimui yra kviečiami atvykti sekantys studentai: A. Zizas, Nancy Narbutytė, R. Sinkevičiūtė ir T. Jočytė; moksleiviai F. Bacevičius, L. A. Aleknavičius ir V. L. Karašauskaitė

Kun. H. Šulcas
A. Sliesoraitis
P. Butrimavičius
A. Valavičius

UŽSIMOKĖJO ML

Po 70 kr. Marija Slautienė
Elena Vidmantienė
Ona Plečkaitytė
40 kr. Aleks. Suveizda
(antroji dalis)
Po 80 kr. Marija Stankūnienė
Marija Baltušnikas

Maloniai kviečiame gimines ir pažistamus dalyvauti kartu su mumis a.a. Napoleono Gudliausko 30-tos dienų šv. Mišiose V. Zelinės bažnyčioje, kovo - marčo - 4 dieną, 19:30 val.

Adelė Gudliauskienė

Po 100 kr. V. Vosylius
Sofija Misiukas
Jonas Paukštys (auka)
Sofija Đutkienė
Ignas Dubauskas
Kaz. Gaulia
Romualdas Gaulia
Ursulė Gaulienė
Aleks. Vinkšnaitis
300 kr. Inž. Kaz. Audenis
1.000 kr. N. N.

Visiems prenumeratoriams ir rėmėjams nuoširdus ačiū.
ML administratorius

Lietuviškai kalbanti

Vyrų - moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 70 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 350 kr. Paskiro numerio kaina: 1,50 kruzėras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 20 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo nuožūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pradžiai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.